

3.

KONCEPCJA PROGRAMOWA

REALIZACJI ZADAŃ W ZAKRESIE BIEŻĄCEGO FUNKCJONOWANIA I ROZWOJU MUZEUM
WSPÓŁCZESNEGO WROCŁAW NA OKRES CO NAJMNIJ 3 LAT (MAKSYMALNIE 7 LAT)WSTĘP

Muzeum Współczesne Wrocław działa w szczególności na podstawie:

1. Ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o *muzeach* (Dz.U. z 1997 r. Nr 5, poz. 24 wraz z późniejszymi zmianami).
2. Ustawy z dnia 25 października 1991 r. o *organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej* (Dz.U. z 1991 r. Nr 114, poz. 493 wraz z późniejszymi zmianami)
3. Ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o *finansach publicznych* (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 z późniejszymi zmianami).
4. *Statutu Muzeum Współczesnego Wrocław.*

Świadoma celów tworzenia i działania muzeów sformułowanych w art. 1 oraz 2 ustawy z dn. 21 listopada 1996 r. o *muzeach*, wraz z wszystkimi jej nowelizacjami, zamierzam je respektować, a swoje działania podporządkować dążeniu do ich osiągnięcia. Ze względu na specyfikę Muzeum Współczesnego Wrocław będą to w szczególności:

1. gromadzenie i trwała ochrona sztuki współczesnej o charakterze materialnym i niematerialnym, traktowanej jako dobro kulturalne dziedzictwa ludzkości,
2. katalogowanie i naukowe opracowywanie zgromadzonych zbiorów,
3. przechowywanie gromadzonych dzieł, w warunkach zapewniających im właściwy stan zachowania i bezpieczeństwo,
4. magazynowanie ich w sposób dostępny do celów naukowych,
5. zabezpieczanie i konserwację zbiorów,
6. organizowanie badań,
7. prowadzenie działalności edukacyjnej,
8. wspieranie działalności artystycznej i upowszechniającej kulturę,
9. informowanie o wartościach i treściach zgromadzonych zbiorów,
10. upowszechnianie podstawowych wartości sztuki, historii, nauki i kultury polskiej oraz światowej,
11. kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej odbiorców,
12. umożliwianie korzystania ze zgromadzonych zbiorów w szczególności do realizacji celów edukacyjnych i naukowych,
13. współpraca z Radą Muzeum /12 członków powoływanych przez Prezydenta Wrocławia/ przy optymalizacji funkcjonowania Muzeum w szczególności w zakresie wypełniania przez muzeum jego powinności wobec zbiorów i społeczeństwa.

ZARYS STRATEGII ROZWOJU I/LUB RESTRUKTURYZACJI INSTYTUCJI

TEZA 1: SZTUKA MA SENS. CZŁOWIEK JEST PODMIOTEM

Sztuka we wszystkich jej przejawach stanowi esencję kulturowego modelu życia kształtującego tożsamość każdego człowieka. Jego serce ożywia ciało, jego wrażliwość, intuicja, zdolność do kreowania i rozumowego myślenia konstytuują oraz animują otaczającą nas rzeczywistość. Chronimy sztukę, bo ona pozwala nam doświadczać naszej istoty, różnorodności i jedności zarazem. Obcowanie z nią wzbogaca naszą wiedzę i pogłębia postrzeganie tego, co wewnątrz i na zewnątrz nas. Potrafi uczynić nas ludźmi bardziej świadomymi. Ta najbardziej wartościowa, chroni w nas człowieczeństwo, ale i wpływa w sposób znaczący na kształtowanie pożądanych jednostkowo i społecznie - afirmatywnych modeli życia. To w gruncie rzeczy właśnie sztuka, jako wytwór artysty, bo już nawet nie sam artysta, pozwala nam podtrzymywać światło kreujące i ujawniające naszym oczom świat. Pozwala odnajdywać sensy wynikające z jego organizacji, a także miejsca w nim człowieka. Dlatego kolekcjonowanie najwartościowszych artystycznie przejawów sztuki w całej jej złożoności i różnorodności jest tak ważne.

Działania podejmowane w murach Muzeum powinny wspomagać artystów oraz ich twórczości. Powinny ujawniać wagę ich działania i wspierać wszelkie wartościowe jej przejawy, a przez to stymulować rozwój kreatywnego potencjału nie tylko twórców, ale każdego człowieka.

TEZA 2: MUZEUM JEST MIEJSCEM REFLEKSJI O CZŁOWIEKU, ŻYCIU I OTACZAJĄCEJ RZECZYWISTOŚCI WYRAŻONYCH ZA POMOCĄ SZTUKI

Chcemy dziś czytać sztukę, nie zadając sobie pytania, czym ona jest lub też czym ona nie jest. Pozbywając się szansy na wstępną selekcję, zazwyczaj zamiennie próbujemy czytać zamiast dzieła – człowieka, jego twórcę. Ale czy mamy narzędzia do lektury obu tych podmiotów? Całe ponad 200-letnie zaplecze historii sztuki świadczy, że mimo różnych podejść metodologicznych wciąż chcemy odnajdywać w dziele jego aspekty formalne, stanowiące trampolinę do jego rozumienia i interpretacji. Etap ten, niezwykle cenny, w rzeczywistości jest potwierdzeniem naszej zdolności widzenia sztuki, jakby delegowanej do odbioru poprzez percypowanie jej aspektów wizualnych. Pominięcie tego etapu skutkuje przeniesieniem punktu ciężkości z aspektu wizualnego na domniemane pojmowanie artefaktu jako konceptu artysty. To ów zamysł, a nie sama praca, spełnia coraz częściej oczekiwania oglądającego, co przenosi dzieło sztuki z obszaru zainteresowań wizualnych w obszar zainteresowań związanych ze sposobami myślenia człowieka, w tym rozumienia świata. I choć pozornie mogłoby się to wydawać pożądane, może też poświadczać butę interpretującego, której to z czasem, może ulec również sam twórca. Roszczenie sobie pretensji do rozumienia artefaktu, z definicji immanentnie zawierającego tajemnicę, pozostaje nadużyciem oraz pozbawia ów artefakt przynależnej mu aury.

O ile ojcowie frankfurckiej szkoły filozoficznej powodów odzierania wytworów sztuki z owej aury upatrywali w konsumpcjonizmie, umasowieniu, o tyle można powiedzieć, że niezależnie od trendów podatnych na wahnięcia ekonomiczne to człowiek ponosi odpowiedzialność zarówno za owe wahnięcia, jak i za rozumienie sztuki. Wolno rzec, iż w sztuce wszystko jest dozwolone, lecz wolno też zauważyć, że nie wszystko, co się w jej obszarze dzieje, pozostaje pożyteczne. Niewykluczone, iż wprowadzenie tu tej kategorii wzbudzi zdumienie, zwłaszcza że pojawia się ona w odniesieniu do obszaru sztuki – ale czy mądrością jest unicestwiać człowieka, unicestwiać nas samych, również sztukę? Zła sztuka, choćby podana w jak najbardziej niezwykłym, wysmakowanym opakowaniu, pozostaje zła. Jej apologetyka, podobnie jak jej przemilczanie, skutkuje zamętem. Cóż ludzkości z głupiej sztuki? Albo

dosadniej: z czegoś, co tylko udaje sztukę? I nie myślę tu o – przypisanej jej od czasów malarstwa pompejańskiego – iluzoryczności, ale o nieświadomej lub spekulowanej iluzyjności. O ile starożytna iluzoryczność służyła kreowaniu przestrzeni, starała się poradzić sobie z realnym doświadczeniem świata oraz z próbą jego przeniesienia na dwa wymiary fragmentu ściany, o tyle współcześnie coraz częściej mamy do czynienia z fałszywymi obrazami tego świata, w tym człowieka i jego wartości. Sztuce wolno wszystko, ale czy naprawdę wszystko jest dla nas, ludzi, pożyteczne?

Problemu dzisiejszych badań sztuki i jej kolekcjonowania nie stanowi to, ile wiemy o sobie, świecie, sztuce, ale to, że zajmowanie się sztuką współczesną musi obecnie polegać na ciągłym zadawaniu pytania o to, czym ona jest. Nawet jeśli odpowiedź nam umyka, nie możemy zrezygnować z ponawiania tego gestu. To pytanie, podobnie jak pytanie o człowieka, musi być nieustannie powtarzane. Zwłaszcza jeśli nie mamy dziś w sobie mądrości w rozeznawaniu, co sztuką jest, a co nią nie jest. Obserwacja takich procesów jak rozmywanie pojęć, interioryzacje znaczeń, odejście od myślenia aksjologicznego na rzecz demokratycznego, w tym fałszywie za demokratyczne pojmowanego, zgoda na subwersję w sztuce – pozwala zauważyć, że nie służą one ani nauce, ani sztuce, ani samemu człowiekowi.

Należy dodać, że o ile chaos w dziele wypowiedzianym za pomocą jakiegokolwiek medium potrafi poświadczyć wolność sztuki, o tyle wolność sztuki jest wartością pod warunkiem, że broni się przed chaosem.

Pracownik muzeum musi sobie dziś zadać pytanie już nie o to, jak powinien opisywać rzeczy, ale też jakie rzeczy powinien opisywać. Popularności patafizycznych¹ ucieczek artystów okresów reżimowych, nie można uznać za naturalną zasadę we współczesności. Podobnie jak tamten czas wymagał umiejętności rozeznania sytuacji – wielu artystów wszak nie układało się z reżimowymi władzami, a w przypadku tych, którzy to czynili, można znaleźć uzasadnienia dla takiej postawy. Stwierdzić jednak należy, że fakt, iż niektórzy z nich pozwolili się uwieść, jakkolwiek usprawiedliwiany, nie znosi konsekwencji owej postawy. To artysta, w swej dojrzałości i odpowiedzialności, jak ukształtowane by one nie były, podejmuje decyzje dotyczące tworzenia i ponosi ich skutki. Również dzisiaj. Dążenie do rozumienia współczesności wymaga od nas głębokiego wglądu w otaczającą nas rzeczywistość. Wymaga powrotu do tematu wartości, do kategorii aksjologii, etyki i estetyki w sztuce. I nie chodzi tu o negowanie estetyk wykraczających poza kategorie ładności. Chodzi o powrót do korzeni refleksji o sztuce. Nie musi ona bowiem być uwolniona ani od iluzji, ani od brzydoty, ale czy nie powinna być wolna od kłamstwa prawdziwości, w tym kłamstwa prawdziwości iluzji oraz brzydoty? Tak bardzo dziś popularne subwersywne myślenie sytuuje sens myślenia poza nim samym. Ono faktycznie w żadnym razie nie zaburza kategorii logiki – problem w tym, że potrafi je świetnie udawać. Umyka ukierunkowanemu znaczeniu, przyczyniając się do potęgowania chaosu. W nim ginie i sztuka, i historia... i człowiek.

Choćby z tego powodu podkreślenia wymaga idea kolekcjonowania w takiej instytucji jak Muzeum wyselekcjonowanych dzieł. Strategia powinna obejmować zarówno szerokie spektrum reprezentacji powojennych nurtów neoawangardy 2 połowy XX wieku po zjawiska aktualne. Dlatego przedmiotem kolekcjonowania w muzeum powinny być dzieła, które przede wszystkim – jak powiedziałby Martin Heidegger – „są sobą u siebie”, w przeciwieństwie do sztuki - wolnej od siebie samej. Bez zadawania sobie pytania o to, czym sztuka jest, w pewnym sensie zajmujemy się wszystkim. A to oznacza, że niewykluczone, iż zajmujemy się niczym. Może dzisiaj trzeba zadawać pytanie nie tylko o to, co jest sztuką, ale co się nią okazało? Inna ważna dla mnie kwestia: czy mądrość sztuki przewyższa jej rozumienie, pozostaje otwarta. Raczej nie znajdziemy jej rozstrzygnięcia. Ale też nie na wszystkie zagadnienia musimy znać odpowiedzi. Postawa pokory badacza, którym jest również osoba pracująca w muzeum nie przedawniła się i niewątpliwie wciąż pozostaje wartością.

¹ Po francusku: „la pataphysique”. Termin zapożyczam od francuskiego pisarza A. Jarry’ego, który wymyślił pseudonaukę służącą wykpiwaniu naukowego sposobu myślenia i także przygotowywanych wywodów i rozpraw.

Sztuka, analogicznie jak historia, pozostaje odpryskiem nieujarzmionych przez człowieka żywiołów. I to najprawdopodobniej jedna z największych jej wartości. Ale też właśnie dlatego tak istotne w trakcie jej badania i kolekcjonowania wydają się uważność oraz powrót do tezy, iż sztuka zawsze skłania do refleksji o człowieku. A refleksja o człowieku musi zawsze kierować ku refleksji o życiu.

TEZA 3: FUNDAMENTEM MUZEUM JEST MYŚLENIE O SENSIE TWORZENIA KOLEKCJI

Celem działania Muzeum będzie pozyskiwanie dzieł wybitnych, tworzenie kolekcji dla nas i przyszłych pokoleń. W selekcji prac pod uwagę będą brane walory artystyczne, kognitywne, historyczne, ze szczególnym uwzględnieniem dzieł zakorzenionych w tradycji poszukiwania prawdy i piękna, rozwijających kompetencje świadomego uczestnictwa odbiorcy w kulturze i społeczeństwie, kształtujących kreatywne, afirmatywne, jak i krytyczne względem otaczającej nas rzeczywistości postawy. W założeniu kolekcja MWW ma mieć strategiczne znaczenie dla Wrocławia, regionu dolnośląskiego oraz Polski. Muzeum powinno służyć integracji społecznej oraz spełniać kulturotwórczą i edukacyjną rolę nie tylko w regionie.

Obserwowane aktualnie w kulturze zjawiska, a także przeobrażający się na naszych oczach w dotkliwy sposób świat, zmuszają do przemyślenia sensów i celów działania takich instytucji jak muzea. Poszukiwanie swego rodzaju balansu pomiędzy technicyzującymi i wirtualizującymi rzeczywistość - a także jej postrzeganie - zjawiskami, czy transkulturowymi i globalizującymi aspektami tejsze, wespół z niezbędną do kontynuacji życia symbiozą człowieka z naturą, stają się wyzwaniem również w pracy muzealnika, pracownika instytucji kultury. Aktualnie, najbardziej interesującą perspektywą jego działania wydaje się śledzenie relacji zachodzących między naukowymi teoriami i metodologiami a sztuką 2 poł. XX w. po zjawiska aktualne. Eksploracja badawczo-kolekcjonerska mogłaby być prowadzona z perspektywy kognitywistycznej, co pozwoliłoby na odwołanie zarówno do przyjmowanych przez artystów postaw, sposobów percepcji/obserwacji świata, analizy sposobów wykorzystywania wrażliwości, zmysłów, mózgu i umysłu w obszarze kreacji, a także ich modelowania poprzez wizualne oddziaływanie szeroko rozumianej rodziny artefaktów. Odwołanie do *Cognitive Sciences* wydaje się zasadne w świetle interdyscyplinarnego zakresu podejmowanych dziś w obszarze sztuki działań, których animatorzy potrafią połączyć tradycyjnie i nietradycyjnie, materialnie i niematerialnie rozumiane gatunki sztuk z takimi dziedzinami jak psychologia, neuropsychologia, neurobiologia, socjologia, lingwistyka, filozofia, logika, nauki ścisłe, takie jak matematyka, geometria, czy fizyka, optyka, audiacja, systemy inteligentne, wirtualizacja, czy kreolizacja kultur. Ze względu na powszechnie przyjmowaną tezę, że artyści to wciąż grupa osobliwie uprzywilejowana, ponieważ cechuje ją rozszerzone pole percepcji - potocznie przyjmujemy, że artyści wiedzą, widzą, słyszą więcej - chciałabym nadać MWW kierunek rozwoju respektujący takie obszary sztuki, estetyki, nauki oraz refleksji, które badałyby i eksplikowałyby zdolność sztuki współczesnej do integracji lub tzw. pozytywnej dezintegracji człowieka.

Od lat wyraźnie zarysowane w historii sztuki nurty takie jak sztuka krytyczna, *op art*, sztuka kinetyczna, abstrakcja geometryczna, sztuka konceptualna, pojęciowa, *digital art*, *bio art*, *virtual art*, *augmented art*, *electronic art*, *interactive art*... prowokują do namysłu i rzetelnych badań nad rodzajem implikacji i zapożyczeń zjawisk w nauce i sztuce, badań nad sposobami i przykładami interioryzacji pojęć i terminów z obszaru nauki na/w obszar sztuki, a poprzez obie te kategorie dają szansę na nieodzowny cel badania humanistycznego - refleksję nad kondycją współczesnego człowieka. Wydaje się, że w historii myśli filozoficznej pojęcie człowieczeństwa było pierwotnie identyfikowane ze świętością (gr. *Hosiotēs*), która jeszcze u Platona była traktowana jako konstancyjna ale i konstytutywna zarazem cecha osobowa. Od tego czasu zmieniło się wiele. Wydaje się, że żyjemy w czasach, w których świata dla człowieka jest za wiele. Czy rzeczywiście? Utopijne, acz podyktowane porządkiem i potrzebą umysłu ludzkiego panowanie nad rzeczywistością wydaje się podlegać brutalnej weryfikacji, a w konsekwencji często - dezaktualizacji. Dziś wciąż jesteśmy świadkami poszerzającego się dyskursu o *humanitas* człowieka,

którego ogląd wykracza daleko poza granice działania i myślenia człowieka. Tym bardziej pytanie o aktualność zasady *ratio*, która przejawiała się w z czasem silnie się radykalizującej refleksji antropologicznej, poczynając od XVIII w., jako zasada rozumu – to powód ciekawych dociekań dla funkcjonujących dzisiaj instytucji muzealnych.

Pragnę zaznaczyć, że chciałabym, abyśmy we wrocławskim Muzeum skłaniali się ku problematyce fenomenu sztuki i powiązanych z nią kategorii wartościujących - piękna i brzydoty, dobra i zła, prawd i iluzji, naukowego oraz intuicyjnego aspektu poznawania świata, wolności sztuki, ale i zniewoleń, opresji działań artystów, którzy cel swojego działania sytuują w obszarze sztuki, a czasem poza nim, wciąż jednakowoż wypowiadając się językiem sztuki. Chciałabym, aby sztuka prezentowana w Muzeum ujawniała rozwarstwienia na sztukę rozumianą jako *być* i odrębne od niej - *jej bycie* - czego nie utożsamiam z pojęciem dyskursów o sztuce. Chciałabym próbować obiektywizować sądy o niej, tropiąc i wprowadzając jasne kryteria pozwalające na oddzielenie sztuki wolnej od ideologii oraz sztuki znajdującej się pod jej wpływem, co nie musi zaprzeczać jej wartości, lecz wymaga wyraźnego wskazania na jej zależność od podmiotowej doktryny czy mody.

W końcu chciałabym, aby w Muzeum interesowała nas refleksja nad światem, rozważanie świata przez pryzmat sztuki w jej fenomenologicznym ujęciu, jawiącej się więc przede wszystkim, taką jaką ona jest. Punktem wyjścia pozostaje zawsze dzieło sztuki oraz analiza jego aspektów formalnych. Dopiero ona pozwala na właściwsze, a chciałabym wierzyć, że i prawdziwsze postrzeganie sztuki i tworzącego ją człowieka.

TEZA 4: SERCEM KOLEKCJI SĄ ARTYŚCI I ICH DZIEŁA

Artyści są sercem muzealnej kolekcji. Kolekcjonowanie, badanie oraz opracowywanie ich dzieł, nigdy nie amputuje osoby autora dzieła. Dlatego MWW powinno współdziałać z artystami jako współbadaczami /*co-researchers*/ oraz partnerami w kreowaniu nowych treści, form i sposobów doświadczania sztuki, której adresatem są odbiorcy. Muzeum powinno wspierać społeczność artystyczną Wrocławia i szerzej Polski, przyczyniając się do rozwoju ich potencjału oraz akceleracji pozytywnego ich wpływu na kształtowanie kreatywnych modeli życia.

Podmiotem działania muzeum jest artysta, człowiek. Stanowi on podmiot opartego na humanistycznej tradycji szeroko rozumianego „działania muzealnego”, zainteresowania, badania i chronienia. Pozostaje nim, podczas gdy przedmiotowo traktowane dzieło sztuki, staje się sposobem komunikowania się artysty z odbiorcą, jest świadectwem życia i twórczości tego artysty, pozostaje również świadectwem czasu, w którym ono powstało. Świadomość różnicy między podmiotem, a przedmiotem w działaniu muzealnym jest bardzo ważna. Tylko takie rozróżnienie pozwala bowiem na racjonalne wartościowanie zbiorów, uprzywilejowanie obiektów pretendujących do statusu chronionego prawnie dziedzictwa, bo służących poznaniu i ewolucji człowieka. Wyklucza zeń zainteresowania działalnością ludzką sprzeciwiającą się temu naturalnemu porządkowi.

TEZA 5: RESTRUKTURYZACJA MUZEUM MUSI BYĆ CZUŁA I ELASTYCZNA

Próbę sprowokowania do wypracowania odpowiedzi na pytania, kim jesteśmy, dokąd zmierzamy postrzegam jako pierwszy niezbędny etap do budowania wspólnej zespołowej strategii rozwoju i restrukturyzacji Muzeum.

Sprecyzowanie kierunków, określenie kryteriów i parametrów działania to etap drugi. Powinien on pozwolić na stworzenie struktury, w której zaopatrzone zostaną wszystkie obszary działania niezbędne do realizacji prawnie, w tym statutowo usankcjonowanych celów. Obszary te wskażą na zasadniczą strukturę powoływanych elastycznie i zgodnie z potrzebą zespołów projektowych.

SZCZEGÓŁOWY OPIS PROGRAMU DZIAŁALNOŚCI MUZEUM

Program MWW od momentu jego powstania, zgodnie z zapisem statutowym, formułowany był jako tworzenie i prezentacja międzynarodowej kolekcji sztuki współczesnej w kontekście polskiej i międzynarodowej sztuki od drugiej połowy XX w. W moim przekonaniu wymaga on skorygowania zarówno ze względu na słuszne, acz zrationalizowane po okresie funkcjonowania Muzeum cele, ale i konieczność objęcia zainteresowaniem zjawisk ze sztuki współczesnej po 2000 roku. Celem oczywiście pozostaje wydobywanie najwartościowszych przejawów sztuki ze wskazanego przedziału czasu. Warto jednak zaznaczyć, że - nawet zrationalizowany - tak określony cel wymaga wprowadzenia korekt i nowych propozycji, które zostały uwzględnione w poniższych punktach.

Program działania na najbliższe lata/w perspektywie długofalowej*

**po okresie zaznajomienia z aktualną kondycją Muzeum, porządkowania/układania struktury i kompetencji zadaniowych działania do podjęcia w jak najszybszym możliwym terminie*

1. opracowanie długofalowego planu rozwoju kolekcji MWW jako MoCA – przyjęcie kierunków strategicznych, pozwalających na kształtowanie kolekcji o zdrowo pojętej konkurencyjności względem innych instytucji muzealnych w kraju i za granicą,
Przedmiotem kolekcjonowania będą dzieła, o których można powiedzieć, że z dzisiejszej perspektywy wciąż jawią się jako aktualne, albo znaczące w globalnej perspektywie historii po 1945 r., oraz badają lub wyznaczają nowe przestrzenie kreacji, pozostając przejawem szeroko ujmowanej współczesności lub aktualnych problemów natury artystycznej. Przedmiotem kolekcji będą zarówno dzieła materialne, jak i niematerialne, wykonane w trwałych i nietrwałych materiałach, lub utrwalone na rozmaitych nośnikach analogowych lub cyfrowych. W przypadku sztuki bezobiektywnej, performansów, dzieł ulotnych lub innych, których trwanie jest ograniczone w czasie, przedmiotem kolekcji będą ich formy prezentacyjne, takie jak dokumentacja na prawach oryginału, dokumentacja sygnowana, szkic/projekt, szkic/projekt z opcją wykonania (powtórzenia), dokumentacja zwykła. Perspektywa badawcza: problemy szeroko rozumianej globalizacji oraz transkultury, wpływu nowych technologii na sztukę, naturę, jednostkowo traktowanego człowieka, otaczającą rzeczywistość.
2. współpraca prawna oraz w zakresie rzeczoznawstwa, wyceny i waloryzacji dzieł,
3. wypracowanie wysokich standardów muzealnych w zakresie nabywania, ewidencjonowania, opracowywania, administrowania, przechowywania i konserwowania dzieł sztuki,
4. pokazy monograficzne wsparte naukowymi badaniami, które pozwolą na nowe odczytania historii, nowe spojrzenie na dzieła i historie, które być może już znamy. Program w miarę możliwości współprowadzony przez podmioty naukowo-badawcze, praca w kooperacji. W przyszłości być może z innymi muzeami, również z zagranicy.
5. pokazy dzieł uznanych artystów, o ugruntowanej pozycji w historii sztuki, ale również sylwetki nowych twórców, często mniej znanych, których twórczość poszerzy spektrum widzenia zjawisk sztuki współczesnej /od tradycyjnych po najnowsze gatunki sztuk/.
6. działalność wydawnicza,
7. wypracowanie najbardziej efektywnych metod popularyzowania dzieł sztuki,
8. wypracowanie skutecznych narzędzi promocji,
9. wypracowanie logicznego i perspektywicznego programu edukacyjnego służącego upowszechnianiu - wiedzy o sztuce, sztuki współczesnej oraz jej aspektów formalnych wśród odbiorców z różnych grup

i środowisk, ze szczególnym uwzględnieniem małego odbiorcy, traktowanego jako potencjalny uczestnik kultury w przyszłości. Edukacja na rzecz zintegrowanego „ja” człowieka. Akcent edukacyjny położony na uruchamianie i kształtowanie wrażliwości oraz kształcenie kompetencji kreatywnych. Dla starszych beneficjentów programu - kształtowanie umiejętności analizy dzieła, jego interpretacji oraz umiejętności krytycznego myślenia. Kreatywność od dziecka. Dzień małego kuratora w MWW, dzień sztuki w MWW, dzień małego konserwatora dzieł sztuki. Międzypokoleniowe dyskusje o sztuce /artystów, historyków sztuki, krytyków, kolekcjonerów/.

10. seminaria, dyskusje tematyczne, panelowe, zjazdy, konferencje.
11. projekty badawcze, m.in. zbadanie i opracowanie *Archiwum Jerzego Jurkiewicza* oraz *Archiwum Jana Chwałczyka*, dwóch obok Jerzego Ludwińskiego ważnych animatorów sztuki we Wrocławiu, których dokonania na tym polu, jak i zainicjowane w obszarze życia artystycznego działania znacząco wpłynęły na kształtowanie neowangardowych postaw i nurtów spełniających ważną rolę w polskiej historii powojennej sztuki, a których znaczenie wykracza poza środowiskowy czy krajowy kontekst,
12. kształtowanie afirmatywnego, jak i krytycznego sposobu myślenia o sztuce oraz otaczającym nas świecie,
13. muzeum jako miejsce kreatywnego poznawania rzeczywistości,
14. wypracowanie sposobów zaangażowania polskiego jak i zagranicznego odbiorcy, ambicje poszerzenia zasięgu oddziaływania MWW w Polsce, ale i za granicą,
15. zaproszenie publiczności z innych krajów, aby lepiej zrozumiała naszą tożsamość oraz dające szansę na lepsze poznanie i dyskusję w obrębie różnic,
16. wywieranie wpływu na sposoby myślenia o sztuce jako fenomenie oraz jej wartości w świecie,
17. wskazywanie na prawo każdego obywatela do korzystania z bogactwa sztuki,
18. opracowanie dotychczasowych zbiorów oraz kolejnych nabytków,
19. wspieranie kreatywnych rozwiązań w pracy zespołu, pozwalających na osobisty rozwój poszczególnych jego członków,
20. wypracowanie, skorelowanych z europejskimi, standardów administrowania i obrotu dziełami sztuki współczesnej,
Może się to odbyć najprawdopodobniej tylko na drodze czynnego udziału w dyskursie prowadzonym w obrębie wartości związanych z muzeologią, najlepiej chyba wciąż reprezentowanych przez *International Council of Museums – ICOM*. Wśród nich niewątpliwie nacisk trzeba położyć na 1/ definiowanie dzieła sztuki, w tym prawne i celne aspekty 2/ kwestie swobody i ochrony dzieł uwzględniające prognozy na temat prawa administrowania i obrotu dziełami sztuki w przyszłości 3/ uzgodnienia dotyczące ochrony dóbr kultury 4/ korelację muzealnego systemu ochrony z systemami *konwencji Unesco* (1970) oraz wypracowanymi standardami i modelami pracy przez *International Council of Museums - ICOM* (1946),
21. spełnienie w przyszłości wymogów pozwalających na rejestr instytucji w Państwowym Rejestrze Muzeów - potwierdzenie wysokiego poziomu merytorycznej działalności i znaczenia zbiorów, zespołu wykwalifikowanych pracowników, pomieszczeń i stałego źródła finansowania – zapewniających spełnienie statutowych celów Muzeum.

Marzenia:

22. współpraca z lokalnymi partnerami na rzecz wypracowania odbywającego się co kilka (3-5?) lat pokazu sztuki współczesnej we Wrocławiu – *As art as possible – /AsAaP/?*
23. podjęcie rozmów o MoCA we Wrocławiu /nowa przestrzeń wystawiennicza, biurowa, magazyny, zespół pracowników, promocja Wrocławia i sztuki wrocławskiego/dolnośląskiego środowiska artystów/.

Rezultaty twarde /5 lat/:

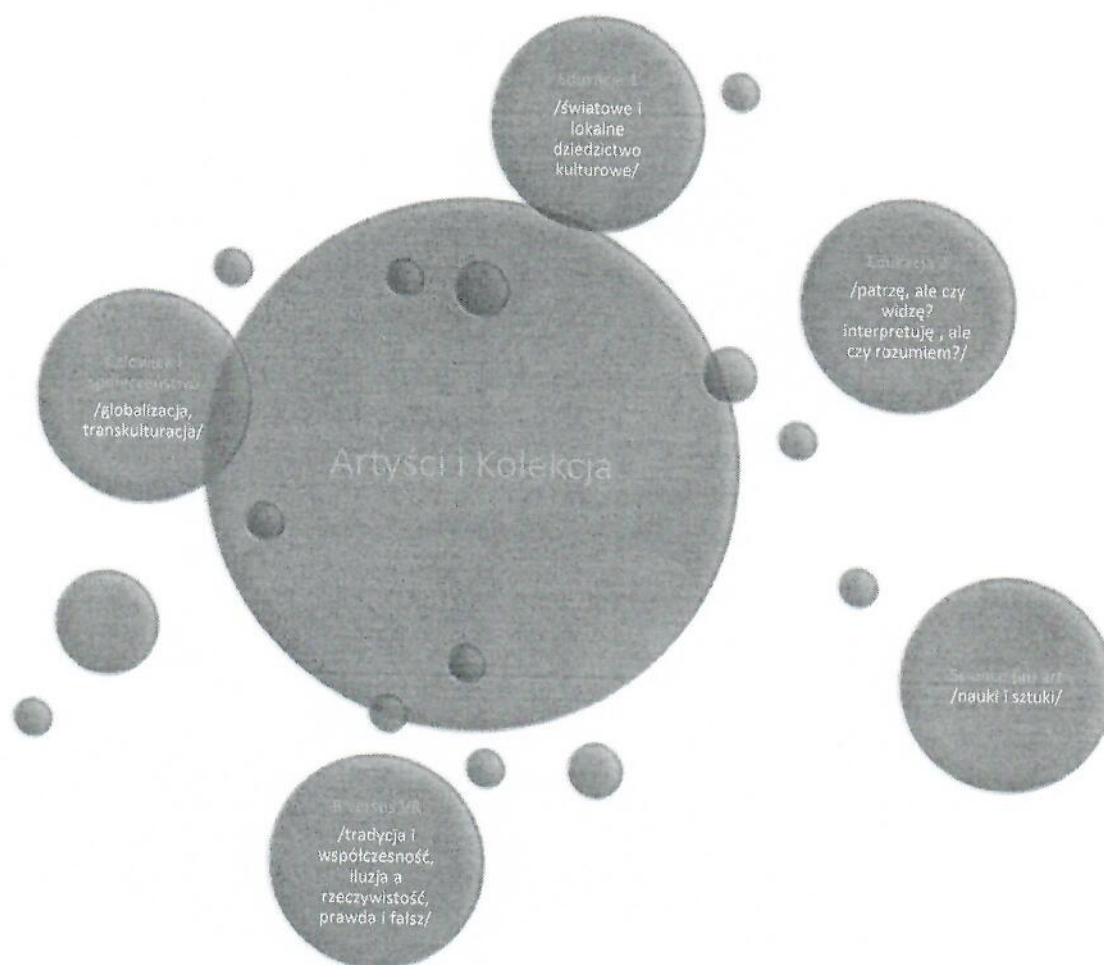
1. powiększenie już istniejącej kolekcji o kolejne dzieła sztuki współczesnej,

2. organizacja i realizacja wystaw,
3. organizacja i realizacja warsztatów edukacyjnych,
4. uporządkowanie inwentarza dzieł sztuki
5. stworzenie struktur usprawniających czynności oraz osiąganie efektów pracy w Muzeum
6. opracowanie oraz pełna digitalizacja i udostępnienie informacji nt. zbiorów w IT.
7. przy pomyślnych okolicznościach - przygotowanie MWW do rejestracji w Państwowym Rejestrze Muzeów.

Rezultaty miękkie /5 lat/:

1. podniesienie świadomości społecznej dotyczącej działań artystycznych podejmowanych aktualnie i w przeszłości w obszarze sztuki współczesnej we Wrocławiu, w kraju i poza nim,
2. konsolidacja środowisk – artystycznego, naukowego, opiniotwórczego, władz miejskich, medialnego oraz mecenasów sztuki,
3. popularyzacja i promocja sztuki,
4. wspieranie aktywności twórczej,
5. inicjowanie kulturotwórczej aktywności społecznej.

Schemat funkcjonowania i obszarów działalności MWW

PLAN ORGANIZACYJNO-FINANSOWY

Model organizacyjno-finansowy Muzeum nie będzie odbiegał od przyjętych i sprawdzonych standardów funkcjonowania instytucji o charakterze muzealnym. Będzie on odpowiadał wymogom prawnym oraz związanym z realizacją zadań wynikających ze statutowych celów MWW w zakresie obsługi finansowej, kadrowej, prawnej i organizacyjnej przy zapewnieniu przestrzegania przepisów o ochronie informacji niejawnych.

Zapewnia się o nadzorowaniu wszystkich obszarów funkcjonowania Muzeum, w tym obsługi finansowo-rachunkowej, administracyjnej, gospodarczej, RODO.

Konieczne elementy struktury organizacyjno-finansowej: obsługa kancelaryjno-sekretaryjna, obsługa finansowo-księgowa, obsługa inwentaryzacyjna, kontrola zbiorów /skontrum/, obsługa konserwatorska, administrowanie dziełami sztuki /przyjęcia, użyczenia, korespondencja/, dział dokumentowania oraz udostępniania ilustracji dzieł, obsługa poszczególnych sektorów magazynowych, udostępnianie materiałów dot. dzieł, dokumentacji/, dział edukacji, dział promocji i komunikacji z mediami.

Struktura elastyczna. Tryb zadaniowy poddawany ewaluacji. W pierwszym rzędzie przy tworzeniu struktury znaczenie będzie miało zapewnienie efektywności działania oraz skutecznego przepływu informacji. Przewiduje się pracę w tematycznych zespołach angażujących pracowników w zależności od wagi i rodzaju zadania.

PLAN I POLITYKA FINANSOWA

Zgodne z obowiązującym prawem, celami statutowymi oraz przedmiotową dotacją.

Polityka finansowa będzie wynikała z realizacji celów statutowych Muzeum oraz optymalizacji rozwiązań służących ich osiągnięciu. Prowadzona będzie tak, aby umiejętnie gromadzić i wydatkować pozyskiwane publiczne środki finansowe z poszanowaniem kryteriów realności, niesprzeczności, jasności, akceptowalności, zasadności oraz odpowiedzialności. Zapewnia się o prowadzeniu polityki finansowej oraz sprawowaniu nadzoru nad gospodarowaniem finansami.

W 2021 r. budżet Muzeum planowany jest na kwotę 3 291 000 zł, w tym dotacja z Gminy Wrocław w wysokości 2 706 000 zł, przychody własne 585 000 zł.

Przewiduje się koszty przeglądów infrastruktury pod kątem bezpieczeństwa oraz spełniania wymogów BHP, naprawcze infrastrukturalne, remont bazy lokalowej, w tym termomodernizacyjny oraz zakup niezbędnego sprzętu i materiałów biurowych. Bliższe poznanie bazy lokalowej i wystawienniczej może skutkować oszacowaniem i wygenerowaniem dodatkowych niezbędnych do pokrycia kosztów.

OKREŚLENIE SPOSOBÓW POZYSKIWANIA ŚRODKÓW POZABUDŻETOWYCH W CELU WZMOCNIENIA DZIAŁALNOŚCI INSTYTUCJI,

Przychody własne Muzeum pozyskuje z działalności dodatkowej określonej w przepisach. Składa się na nią: sprzedaż wydawnictw, pamiątek i wyrobów przemysłów kultury, środki pieniężne pozyskane w wyniku odpłatnego organizowania imprez kulturalnych, naukowych, edukacyjnych, w tym projekcji, spektakli, koncertów, pokazów reklamowych, konferencji oraz obsługi ruchu turystycznego, świadczenia usług wydawniczych, opracowywania opinii, ekspertyz i dokumentacji, usług konserwatorskich, reprodukcyjnych, badawczych, wynajmu

RS

pomieszczeń na cele, które nie naruszają działalności podstawowej Muzeum. Zgodnie z prawem, dochód ten wykorzysta Muzeum wyłącznie w celu finansowania podstawowej działalności statutowej.

Muzeum będzie również zainteresowane pozyskiwaniem wsparcia zarówno finansowego jak i w postaci tzw. wkładu własnego od osób fizycznych i podmiotów prawnych reprezentujących sektor publiczny i prywatny.

Z Muzeum od lat współpracuje Dolnośląskie Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych działające z sukcesami we Wrocławiu od 2004 r. na rzecz tworzenia kolekcji sztuki współczesnej dla Wrocławia oraz powołania instytucji kultury prezentującej zbiory, których depozytariuszem obecnie pozostaje MWWW. Należałoby zaznaczyć, że to właśnie kolekcja DTZSP oraz skuteczne od lat starania i działania jej członków stały się przyczyną powołania Muzeum. Warto docenić wkład Stowarzyszenia w kolekcjonowanie oraz promowanie sztuki współczesnej we Wrocławiu oraz podtrzymać partnerski charakter współpracy obu podmiotów. Byłam i jestem osobiście zaangażowana od 2005 r. w działalność Dolnośląskiej Zachęty, budowanie kolekcji a także współpracę z MWWW. Z uwagi na znaczący i liczący się już w kraju - o czym świadczą liczne wypożyczenia dzieł z kolekcji - potencjał artystyczny oraz naukowy, dobrze zorganizowaną bazę administracyjno-dokumentacyjno-konserwatorską, kolekcja ta odpowiada wysokim standardom muzealnym. W grudniu 2020 roku ukazał się przygotowany pod moją redakcją drugi tom opracowania naukowego jej zbiorów, obejmujący 75 not opisujących oraz ilustrujących niemal 400 kolejnych obiektów nabytych przez Stowarzyszenie w latach 2012-2017. Chciałabym, aby Muzeum pozyskało środki finansowe na przygotowanie co najmniej analogicznego opracowania jego zbiorów.

Pożądane byłoby także zainicjowanie współpracy w obszarze świadomego kolekcjonerstwa prywatnego oraz bankowości - np. wykłady i pokazy dla potencjalnych inwestorów w usłudze art bankingu. Wymagałoby to jednak wcześniejszego rozpoznania uwarunkowań prawno-etycznych, których respektowanie pozwoliłoby być może na tego rodzaju współpracę.

MODEL ZARZĄDZANIA

Muzeum zarządza dyrektor.

Proponuje się model zarządzania humanistycznego.

Jest to model zarządzania, w którym pracownik tworzący zespół pracujący w Muzeum jest podmiotem. Uważam, że najważniejszymi zasobami Muzeum /w obszarze sprawowania czynności zawodowych/ są pracownicy - obecnie 19 osób, a zasobem każdego pracownika zespołu są jego kompetencje merytoryczne, zaangażowanie, gotowość, umiejętność i swoista wola walki w imię celów określonych w misji Muzeum oraz wytyczonych przez wizję przełożonych. Zgodnie z proponowanym modelem zarządzania przewiduje się skuteczną merytoryczną oraz w miarę możliwości gratyfikacyjną motywację pracowników wpływającą na zaangażowanie na rzecz wspólnie przyjętych celów. Za zadanie poczytuję sobie uzyskanie u współpracowników poziomu satysfakcji, który niewątpliwie będzie miał wpływ na budowanie prestiżu Muzeum na zewnątrz, ale i prestiżu Muzeum jako miejsca pracy oraz prestiżu bezpośrednio wykonywanych działań w korelacji do zadaniowego modelu funkcjonowania instytucji.

Pierwsza czynność: rozpoznanie, czym w istocie jest/ma być dla nas muzeum? Wypracowanie w zespole wspólnej odpowiedzi na to pytanie, pozwoli ujawnić i sformułować tożsamość instytucji, chronić Muzeum przed jej utratą, a także pozwoli na stworzenie warunków do działania i rozwoju, rozumianych jako społeczna i kulturotwórcza służba. Określenie działań non profit, czynności zasługujących na szczególne docenienie oraz wyznaczenie granic zapewniających dbałość o poszanowanie osobistej godności oraz zapewnienie kultury pracy i zgodności profesji z danym stanowiskiem lub w związku z powierzonym/delegowanym zadaniem, pozwolą mam nadzieję na transparentność zasad, dobrą atmosferę, dobre relacje, merytoryczną oraz efektywną pracę.

Q1

Nadzór nad Muzeum sprawuje Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Prezydent Wrocławia.

KONCEPCJA KOMUNIKACJI MUZEUM

Komunikacja bezpośrednia oraz pośrednia, elastyczna względem potrzeb. Dwie interaktywne/wizualne tablice zarządzania/planer miesięczny /jedna w gabinecie dyrektora, druga w dostępnym dla wszystkich pracowników miejscu/. Po uzgodnieniu z przełożonym, informacje dot. projektów, zadania oraz tzw. *deadliny* nanoszone będą na tablicę. Systemy kolorów, umownych symboli, grupowania zadań, wyznaczone do nanoszenia korekt osoby/ - do uzgodnienia z zespołem. Różne tryby zapisów pozwalają rozróżnić nakładające się na siebie zadania. Każdy dzień pracy rozpoczyna się i kończy „spojrzeniem” na tablicę oraz aktualizacją na niej etapów realizowanych zadań, czynności wykonanych i pozostających do wykonania.

Zadania będą realizowane etapowo z wyznaczeniem poszczególnych osób/zespołów oraz terminów projektowych, zgodnie z przyjętym modelem pracy - I etap przygotowawczy, II etap realizacji projektu, III etap promocji projektu, IV etap ewaluacji projektu. Etap ewaluacji traktuję, jako niezbędne narzędzie waloryzacji sprawności zespołu w realizacji zadań. Daje on również szansę na doskonalenie kompetencji zarządczych, sprawczości oraz pomiaru efektywności pracy wszystkich pracowników.

PLAN EFEKTYWNEGO WYKORZYSTANIA BAZY LOKALOWEJ I ZASOBÓW INSTYTUCJI

Zgodny z prawem oraz celami statutowymi Muzeum.

Przestrzeń będzie wykorzystywana na cele wystawiennicze, edukacyjne, archiwalne, promocyjne, magazynowe, konserwatorskie, obsługi przyjmowania oraz użyczenia zbiorów i archiwaliów, na cele naukowo-badawcze, office oraz aktywności określone w Statucie jako działalność dodatkowa.

Zapewnia się dbałość o mienie architektoniczno-infrastrukturalne, biurowe, magazynowe, zaplecza techniczno-gospodarczego.

ART COOK LAB - w pełni wyposażona restauracja z tarasem na dachu MWW.

PLAN GOSPODAROWANIA ZBIORAMI MUZEUM

Zgodny z przepisami prawa oraz celami statutowymi Muzeum. Pełna ochrona zbiorów w zakresie przechowywania, ewidencjonowania, administrowania, użyczenia, ubezpieczenia i konserwacji zbiorów. Jasne regulacje dotyczące funkcjonowania Muzeum w tych obszarach. Powoływanie zespołów do wykonywania skontrum. Wypracowanie zasad zarządzania magazynami oraz powierzchnią wystawienniczą.

PLAN WSPÓŁPRACY INSTYTUCJI Z INNYMI PODMIOTAMI

Deklaruje się otwartość na współpracę we wszystkich aspektach wymiany dobrych praktyk oraz wspierania przedmiotowej działalności instytucji kultury z partnerami o zasięgu lokalnym, ogólnopolskim a także europejskim. Współpraca m.in. z: Muzeum Narodowym we Wrocławiu, Muzeum Miejskim we Wrocławiu, Akademią Sztuk Pięknych im. E. Gepperta we Wrocławiu, Instytutem Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego, Centrum Sztuki WRO, Ośrodkiem Kultury i Sztuki we Wrocławiu, Wrocławską Radą Kultury, Zachętą Narodową Galerią Sztuki w Warszawie, Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, MOCAK Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie, CSW w Warszawie, Toruniu, Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, innymi muzeami oraz partnerami w Polsce oraz zagranicą.

PLAN WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ

Podjęcie działań zmierzających do osiągnięcia standardów pozwalających na obustronnie korzystną współpracę z muzealnymi partnerami z zagranicy. Wejście we współpracę z instytucjami i ciałami stowarzyszonymi w ramach ICOM.

ZAKOŃCZENIE

Jestem świadoma zadań stojących przed dyrektorem w zakresie bieżącego funkcjonowania i rozwoju Muzeum Współczesnego Wrocław oraz najlepiej jak potrafię zamierzam realizować:

1. organizowanie działalności Muzeum w sposób zapewniający realizację celów i podejmowanie działań określonych w statucie,
2. polepszanie wykorzystania potencjału Muzeum,
3. nadzór nad całokształtem działalności Muzeum, w szczególności w zakresie ustalania kierunków jego rozwoju, planów działalności merytorycznej oraz właściwego doboru kadr i osób współpracujących,
4. ogólny nadzór nad zbiorami, ich ewidencjonowaniem oraz majątkiem Muzeum,
5. dysponowanie środkami finansowymi zgodnie z ich przeznaczeniem i na zasadach określonych właściwymi przepisami.

Sylwia Świsłocka-Karwot

Wrocław, 6.12.2020 r.

